

Poemes

Lluís Urpinell-i-Jovani

Col·lecció Poesia de Paper

88

Poemes

Lluís Urpinell-i-Jovani

Palma, 1999

暫^{しば}
 時^{らく}
 は
 滝
 に
 籠^{こも}
 る
 や
 夏^げ
 の
 初^{はじめ} *

* Haikú del poeta japonès Matsuo Basho (1644-1694), que, en transcripció *romaji* Hepburn, fa: «shibaraku wa / taki ni komoru ya / ge no hajime».

© del text: l'autor, 1999

© de l'edició: Caixa de Balears «Sa Nostra» i Universitat de les Illes Balears, 1999

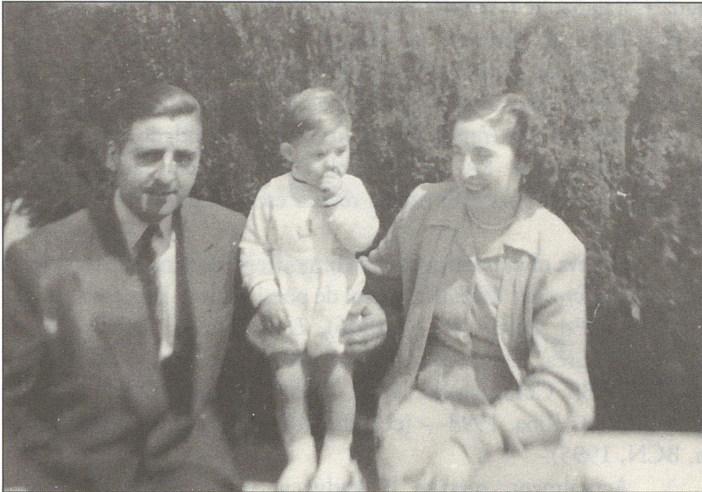
Directors de la col·lecció: Francisco J. Díaz de Castro, Perfecto Cuadrado i Albert Ribas

Disseny: Jaume Falconer

Edició: Universitat de les Illes Balears. Servei de Publicacions i Intercanvi Científic. Campus universitari. Cra. de Valldemossa, km 7.5. 07071 Palma

Impressió: Taller Gràfic Ramon. Carrer de Jaume Balmes, 39 i 43. 07004 Palma

DL: PM/732-1999

El poeta Lluís Urpinell-i-Jovani *was born*, ço és, el *van néixer*—no “va néixer”—, diuen, un 14 de febrer de 1953 a Barcelona (Aquari-Serpent, doncs). Alumne de les Escoles Laietània, de l’ICESB (BCN), de la UAB (St. Cugat i Bellaterra del Vallès) i de la UB, és llicenciat en Filologia Anglogermànica i Catalana.

Funcionari corrector-redactor del Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya i professor d’anglès del Departament d’Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, ha estat, també, intèrpret simultani, traductor i traductor.

Viatger-no-turista, ha residit a nombrosos Estats i no-Estats del món occidental. Tafur, tertulià, cocteler i karaokista, estudia, quan té lleure, llengua i literatura japoneses.

Cofundador de la revista de poesia *Tarotdequinze* (UAB, 1972-75), ha col·laborat, també, a *Reduccions*, *Èczema*, *Àrtics*, *Artefacte* (Catalunya) i, ocasionalment, a *Stalk* i *Transactional Analysis Journal* (EUA).

El 1986, dissenyà i dirigí, dins el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, el *I Simposi Internacional de Traducció en Llengua Catalana*, el *I Taller de Correcció en Llengua Catalana* i elaborà les «estovalles poètiques», amb una difusió de 350.000 exemplars. L'any 1996, creà i dirigí *Po-Osona* (22-IV), el primer espectacle poètic de la comarca d'Osona, i l'espai radiofònic de literatura *Happy Hour* (Cirvianum). Fundador i director d'Edicions Anglo-catalanes, SA, publicà, el 1987, l'edició facsimilada de *La Llumanera de Nova York*, la primera revista escrita íntegrament en català als EUA.

La seva obra poètica editada es nodreix, essencialment, de les obres següents: *Exili forçós al Walhalla* (premi de poesia Salvat-Papasseit, 1975. Col. «Cristalls», 8; Ed. Pòrtic. BCN, 1976), *Lerwick* (col. «Poesia», 9); Tafal. Ciutat de Mallorca, 1981), *March/Artur* («Ajut a la creació literària», 1973. Col. «Poesia», 33; Columna Ed. BCN, 1985) i *Tractat d'Ofiologia*—finalista del premi Carles Riba, 1993— (col. «Els llibres de l'Óssa menor», 171; Ed. Proa. BCN, 1995).

Actualment, prepara la traducció i l'edició crítica del poema *Catalonia* (Edimburg, 1811) i d'*Adagia* i *Sunday Morning*, de Wallace Stevens; una nova edició de *Po-Osona*, així com d'altres *Po-* catalanes; un nou llibre de poemes, i la *I Festa Poètica Aèria dels Països Catalans*.

Ex-acalàsic, està convençut que no es morirà, que l'occiran...

HOMENATGE A ‘UMAR HAYYĀM

Deixo en repòs el poema al celler.
En mesuro bé el grau,
N’inscric l’anyada,
En flairo l’aroma amb el temps
I el degusto tot sol
amb el vas que més s’hi adapta.

(in *March/Arthur*)

TANKAFIL

Vaig lla on vaig,
tinc un amic i escaig:
 paper del Nil,
tinta de l'Índia a raig.
Així, no perdo el fil.

(in *Tractat d'Ofiologia*)

NITDIA

Sóc
jo
un
hom
de
du-
es
vi-
des:
di-
a
ï
nit.

De
nit,
jo
vull
el
di-
a;
di-
a,
jo
vull
la
nit.

(*Ai-*
xi
jo
visc.)

(in *Tractat d'Ofiologia*)

ABSÈNCIA

Sé
que
hi
ha
un
punt
—llun-
nyà—
del
meu
pas-
sat
que,
fa
no
fa,
vaig
jo
dei-
xar
de
viu-
re.

No-
més

per
'xò:
per-
què
no
el
veig,
jo
en-
ca-
ra
es-
cric,
he
ha-
gut
d'es-
criu-
re.

(in *Tractat d'Ofiologia*)

JO, PUBLICAR?

Jo, publicar?
Perquè, després,
algun professoret
visqui, a esquena meva,
ell que cap nit
ni poema no ha escrit?

Jo, publicar?
Perquè, després,
vingui caterva
de paràsits
bibliogràfics
i vinga escodrinyar
el meu passat,
les meves dones,
els meus amics,
fes de baptisme,
fotos prohibides,
lletres trameses,
comptes corrents,
disquets d'ordinador
per esborrar?

Jo, publicar?
Perquè, després,
el meu descans,

versàtil,
algú
torni en neguit?

Jo, publicar?

(in *Tractat d'Ofiologia*)

ESTÈTICA

M'enlluerna
mar endins
el reflex
del teu bagatge.

T'emmirallen
cel enllà
dos retalls
de lluna blava.

S'esvaeix
el fum d'un núvol
en topar amb
la bruna platja.
Ens desvetlla
el fresc xaloc
del jaç verd
d'aquesta tarda.

Un brogit
de lentes ones
r'ha esquitxat
de nou la calma.
El vaixell que
solca l'aigua
duu els esculls
de plom noctàmbul...

...I la neu
que fon la sorra
és de fusta
com les barques.

(in *Exili Forçós al Walhalla*)

THE OLD MAN AND THE SEA

Ernest Hemingway

Que l'horitzó sigui el meu últim vers
I el meu cos li faci de ploma.

(in *Exili Forçós al Walhalla*)

RECORD DE NÍNIVE

Viurem d'ara endavant sense sou;
Ningú no en tindrà o de tots serà el feu,
L'oci i el lleure seran el trofeu
De qui es tingui ell mateix com a alou.

Defugir el delme no serà mai més frau,
L'aval no caldrà ni tampoc el manlleu,
El Vedell serà bèstia i no déu,
L'Àliga sols garfirà com a au.

(in *March/Arthur*)

SUPER-JO

L'amor és l'adéu-siau de l'ego
O bé la benvinguda de l'*id*.

(in *Lerwick*)

NIHIL OBSTAT

No és el que tu vols de l'altre/a,
Sinó el que l'altre/a vol de tu.

(in *Lerwick*)

SAUSSURE

El sexe no és sinó un mot
I l'amor és, tan sols, una llengua.

(in *Lerwick*)

CAL·LIGRAMA PER A BRAQUE

Segueixo
el teu traç
i
et toco el cos
de dona guitarra.
Hi pinto una ampolla de xerès,
paper de fumar i de diari. Beso el teu sexe,
de tabac ros, i confonc quatre notes i vuit ratlles.

(in *March/Arthur*)

HOMENATGE A JOAN VINYOLI

Veig un gran foc.
Al bosc, els arbres
van caient, d'un a un,
amb parsimònia.

Cada branca és una atxa
que il·lumina el pas,
ara desfet.

Les dones del rodal
han anat, totes, a buidar
els pous i a escolar les cisternes.

A la cruïlla de la nit amb l'albada
l'alosa entreté debades el cant
del rossinyol.
El rou cendreja,
aclapara els badius!

El matí inflama la ginesta...
La consigna s'estén de boca en boca:
«Tots volem habitar prop de la mar!»

(in *March/Arthur*)

FIN DE SIÈCLE

Pri-
mer,
fes
què
has
de
fer...

Des-
prés,
si
vols,
ja
ren-
ta-
rem,
o
plan-
xa-
rem,
ple-
gats,
la
ro-
ba

(o
ju-
ga-
rem
amb
ni-
nes).

(in *Tractat d'Ofiologia*)

ODA A MARIA MAGDALENA

Què
hau-
ri-
es
fet
sens
e-
lla,
ma-
ri-
da-
da,
si
el
gra
ha
po-
sat
de
sal
que
et
man-
ca
sem-
pre

al
tall?

(in *Tractat d'Ofiologia*)

HAIKROC

Al cor, no hi tinc
ja el cor; hi tinc un roc.
Per 'xò no suro.

(in *Tractat d'Ofiologia*)

PORTO PETRO

No vull orquídiess salobres al meu
cimentiri;
Tampoc desitjos de pètals poseu
a l'altar...
M'incinero amb Ofèlies marines,
comitiva de peixos silents,
mirall
de petxines grisenques...
El Núvol Nocturn.

How I wish you were here...
Com podríem cremar diamants
a la platja sorrenca de barques,
com timons esquelètics brillants
de solaç!

Parlo amb els morts, i és per ells,
doncs,
que visc.

(in *Lerwick*)

HOMENATGE A RICHARD KANE

Així com cell qui de nit a Cornualla
No ateny el son esperant el botí
Que trafega qualsevol bergantí
—Si, *pel temps*, a la costa s'encalla—,

Vingut de Grècia, França o Alemanya,
Ne pren a me: des del port de Maó,
Que vetllo, al servei del meu senyor,
Per la distància dels bucs d'Espanya.

(in *March/Arthur*)

HOMENATGE A DAVE BRUBECK

Prendrem un avió vers New Orleans,
Sempre seguint la ruta menorquina.
Si el cel no hi és pas blau, vestirem *jeans*,
I tocarem un blues amb mandolina.
Si, en gratacel, ens sentim sols al jaç,
Davallarem al fons d'un boulevard
On quatre negres i també un bard
Toquin el saxo a ritme de jazz.
Farem l'amor després d'un *dive*,
Proferint Dave Brubeck's *Take five* .

(in *March/Arthur*)

SETEMBRE EN AQUÀRIUM

Vaig viure innat en l'amor del teu ventre i morí en el part.
M'han calgut les maragdes del sol i l'empar' de la lluna
Per a renéixer i no ésser més mort.

Els instants del meu ésser són ínfims
I, els dies que em resten, ermot...
...D'un rellotge esventrat, sense braços ni cor:
Ni temps
*(miracle d'inferns congelats al meu pubis,
un pa tot carbó, consumit qui sap com?)!*

Qui podria ésser foc?
Foc follet, ets igual al meu tàlem i a la casa dels boigs.

El meu cos *(mans i peus palpant terra; pit i crani, l'esquena,
el meu sóc-tot-jo-un-eros i el coll),*
Formant pira, fa via —ulls clucs— vers l'enlloc!

Em sé pecador del meu urc, d'haver combatut solituds
de tardor
I cregut embrió,
engendrat al taüt infinit
del meu món desesmat...

Pecador per l'església dels falsos *(oh, artístic pecat!)*,
De roca en el front i al llindar de l'entrada i llum
incolora a les naus;

Un halo a la cripta dels llavis

i dos calzes marítims als ulls.

Però jo duc la bíblia al meu sexe d'Aquari i t'he fet ja
l'ofrena sagrada del meu ésser pagà,
com les línies dels versos brodats

corregits

i païts

en pregonesa abissal.

a la ment del capvespre,

a l'alta de l'alba

Em sé heretge a la secta dels savis i profà a la cova dels sants!

(in *Exili Forçós al Walhalla*)

CANÇÓ DE BRESSOL

Anna, *non-non*,
que les princeses ja dormen
i les bruixes els vetllen el son.
Anna, *non-non*.

Anna, *non-non*,
que ta mare repassa la roba
i ton pare és al front.

Anna, *non-non*,
que el bon temps ja s'acosta
i el vent ho difon.

Non-non, Anna, *non-non*,
que l'amor ja et demana,
i tu el vols i t'hi dons.
Non-non, Anna, *non-non*.

(in *March/Arthur*)

L'autor ha llegit aquests poemes al Centre de Cultura «Sa Nostra»,
en homenatge a l'amic Andreu Vidal i Sastre, poeta traspasat l'any 1998, i a la seva memòria,
el dia 3 de maig de 1999

50. DIEGO SABIOTE. *Las nubes eran blancas*
51. JOSÉ ANTONIO MESA TORÉ. *Poemas de la bahía*
52. JOSÉ CARLOS ROSALES. *Club náutico*
53. FRANCISCO BRINES. *Selección de poemas*
54. JEAN SERRA. *Poemes*
55. VICENTE GALLEGO. *Poemas*
56. ÁNGELES MORA. *Canto de sirenas*
57. XAVIER RODRÍGUEZ BAIXERAS. *Poemas*
58. CARLOS MARZAL. *Poemas*
59. MARIA VICTORIA ATENCIA. *Poemas*
60. RAFAEL JUÁREZ. *Lo que vale una vida*
61. ANA ROSSETTI. *Poemas*
62. ANTONI VIDAL FERRANDO. *Poemes*
63. JAIME SILES. *Poemas*
64. ELOY SÁNCHEZ ROSILLO. *Poemas*
65. MEMÒRIA DE MARIA ANTÒNIA SALVÀ
66. JAUME ROSSELLÓ MIR. *Llum vol dir ombra*
67. JENARO TALENS. *Paraiso clausurado*
68. JAUME PONT. *La flor de llot*
69. DIEGO JESÚS JIMÉNEZ. *Poemas*
70. XAVIER ABRAHAM. *De matinada, baix el persistent reflex...*
71. ANTÒNIA ARBONA. *Cadència*
72. JULIO MARTÍNEZ MESANZA. *Fragmentos de Europa. 1977-1997*
73. TEOBALDO A. NORIEGA. *Ars Amandi*
74. BERNAT NADAL. *El fràgil desig*
75. ENRIQUE BADOSA. *XXIV Sonetos*
76. RAFAEL DE CÓZAR. *Poemas*
77. DIEGO DONCEL. *Poemas*
78. JESÚS MUNÁRRIZ. *Oficios varios*
79. NARCÍS COMADIRA. *Poemes*
80. SEBASTIÀ VIDAL. *Poemes*
81. ARCADIO LÓPEZ-CASANOVA. *Mester de poeta [1969-1999]*
82. VICENT BERENGUER. *Prova d'actor*
83. VICENT ALONSO. *Poemes*
84. ANTONIO PIEDRA. *Argumento de la cal*
85. OLVIDO GARCÍA VALDÉS. *Poemas*
86. JOSEP M. MARTÍNEZ ANGLÈS. *Poemes*
87. AURORA LUQUE. *Cuaderno de Mallorca*

